

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDU PRO VEŘEJNOU SLUŽBU EVROPSKÉ UNIE
(prvního senátu)
26. března 2015

Věc F-124/13

CW
v.
Evropský parlament

„Veřejná služba — Úředníci — Žaloba na neplatnost — Článek 12a služebního řádu — Vnitřní pravidla týkající se poradního výboru pro obtěžování a jeho prevenci na pracovišti — Článek 24 služebního řádu — Žádost o pomoc — Zjevně nesprávné posouzení — Neexistence — Úloha a pravomoci poradního výboru pro obtěžování a jeho prevenci na pracovišti — Fakultativní předložení věci ze strany úředníka — Žaloba na náhradu škody“

Předmět: Žaloba podaná na základě článku 270 SFEU, jenž je použitelný na Smlouvu o ESAE na základě jejího článku 106a, kterou se CW domáhá zejména zrušení rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 8. dubna 2013 o zamítnutí žádosti o pomoc, kterou podala z důvodu psychického obtěžování, jehož obětí měla být ze strany svých nadřízených, a dále se domáhá toho, aby byla Parlamentu uložena náhrada škody.

Rozhodnutí: Žaloba se zamítá. Evropský parlament ponese vlastní náklady řízení a ukládá se mu náhrada poloviny nákladů řízení vynaložených CW. CW ponese polovinu vlastních nákladů řízení.

Shrnutí

- 1. Žaloby úředníků — Předcházející stížnost v rámci administrativy — Rozhodnutí o zamítnutí — Zohlednění v něm uvedeného odůvodnění
(Služební řád, články 90 a 91)*
- 2. Úředníci — Povinnost administrativy poskytnout pomoc — Působnost — Rozsah — Meze
(Služební řád, článek 24)*
- 3. Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Jednání, jehož cílem nebo následkem je diskreditace dotyčné osoby nebo zhoršení jejích pracovních podmínek — Požadavek opakující se povahy jednání — Požadavek úmyslné povahy jednání — Neexistence požadavku zlého úmyslu obtěžovatele
(Služební řád, čl. 12a odst. 3)*
- 4. Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Zamítnutí žádosti o účast na jazykovém kurzu — Vyloučení
(Služební řád, čl. 12a odst. 3)*

5. *Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Reorganizace úkolů uvnitř odboru — Vyloučení (Služební řád, čl. 12a odst. 3)*
6. *Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Sarkastický tón nadřízeného v komunikaci adresované dotyčné osobě — Vyloučení — Zohlednění jednání nebo chování úředníka (Služební řád, čl. 12a odst. 3)*
7. *Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Kontrola informací, které během jednání pracovní skupiny shromáždil zástupce odboru, před jejich rozšířením v rámci odboru — Vyloučení (Služební řád, čl. 12a odst. 3)*
8. *Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Pokyny úředníkovi, aby se omluvil svému vedoucímu odboru e-mailem adresovaným celému odboru — Vyloučení (Služební řád, čl. 12a odst. 3)*
9. *Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Posouzení profesních schopností úředníka kolegou, který pronesl negativní prohlášení týkající se tohoto úředníka — Vyloučení (Služební řád, čl. 12a odst. 3)*
10. *Úředníci — Psychické obtěžování — Pojem — Celkové posouzení řady událostí (Služební řád, článek 11, čl. 12a odst. 3 a článek 24)*
11. *Úředníci — Povinnost administrativy poskytnout pomoc — Provedení v oblasti psychického obtěžování — Povinnost dotyčné osoby předložit věc před podáním žádosti o pomoc poradnímu výboru pro obtěžování — Neexistence (Služební řád, články 12a a 24)*
12. *Úředníci — Povinnost administrativy poskytnout pomoc — Provedení v oblasti psychického obtěžování — Posuzovací pravomoc administrativy — Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o pomoc bez administrativního šetření — Zohlednění poznatků předložených autorem žádosti a skutečností známých administrativě — Přípustnost (Služební řád, články 12a a 24)*

1. S ohledem na evolutivní povahu postupu před zahájením soudního řízení musí být odůvodnění obsažené v rozhodnutí o zamítnutí stížnosti zohledněno i pro účely přezkumu legality původního aktu, který nepříznivě zasahuje do právního postavení, jelikož se na toto odůvodnění pohlíží tak, že se s uvedeným aktem shoduje.

(viz bod 33)

Odkazy:

Soud pro veřejnou službu: rozsudek Mocová v. Komise, F-41/11, EU:F:2012:82, bod 21

2. Pokud jde o opatření, která je třeba přijmout v situaci, která spadá do působnosti článku 24 služebního řádu, orgán může uložit disciplinární tresty úředníkům uvedeným ve stížnosti na obtěžování, ať se jedná o nadřízené údajné oběti či nikoliv, nebo rozhodnout o jejich přeřazení pouze tehdy, pokud nařízené šetření s jistotou určí existenci jednání ze strany dotyčných úředníků, poškozujícího řádný průběh služby nebo důstojnost a dobré jméno jiného úředníka.

(viz bod 40)

Odkazy:

Soudní dvůr: rozsudek Katsoufros v. Soudní dvůr, 55/88, EU:C:1989:409, bod 16

Soud prvního stupně: rozsudky Dimitriadis v. Účetní dvůr, T-294/94, EU:T:1996:24, bod 39, a Schmit v. Komise, T-144/03, EU:T:2005:158, bod 108

3. Psychické obtěžování je definováno jako „nepřístojné chování“, které má zaprvé podobu jednání, mluvených či psaných projevů či gest, které „trvají po delší dobu, jsou opakované nebo systematické“, což znamená, že psychické obtěžování musí být chápáno jako proces probíhající nutně v čase a předpokládá existenci opakovaných nebo pokračujících jednání, a která jsou „učiněna úmyslně“, a nikoliv „náhodně“. Zadruhé, aby se tento pojem vztahoval na tato jednání, mluvené či psané projevy či gesta, musí mít za následek zásah do osobnosti, důstojnosti nebo fyzické či psychické integrity člověka.

Není tak nezbytné prokázat, že dotčené mluvené nebo psané projevy, jednání nebo gesta byly uskutečněny s úmyslem poškodit osobnost, důstojnost nebo fyzickou či psychickou integritu člověka. Jinými slovy, k psychickému obtěžování může dojít, aniž by bylo prokázáno, že obtěžovatel svým jednáním zamýšlel zdiskreditovat oběť nebo úmyslně zhoršit její pracovní podmínky. Stačí, že toto jednání, pokud k němu došlo úmyslně, objektivně takové následky způsobilo.

(viz body 41 a 42)

Odkazy:

Soud pro veřejnou službu: rozsudky Cantisani v. Komise, F-71/10, EU:F:2012:71, bod 89, a CQ v. Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, body 76 a 77 a citovaná judikatura

4. Skutečnost, že nadřízený podpoří žádost o účast na jazykovém kurzu podanou jedním z jeho podřízených a že je tato žádost následně příslušnou službou zamítnuta, nemůže představovat psychické obtěžování.

Přezkum žádostí o účast na jazykových kurzech, organizovaných částečně nebo zcela v pracovní době mimo pracoviště a financovaných orgánem, spadá totiž do pravomoci služby pověřené odborným vzděláváním, která zkoumá spisy žádostí, aby vybrala s přihlédnutím k rozpočtovým možnostem osoby, které splňují podmínky stanovené orgánem se zřetelem na zájem služby.

I když lze od vedoucího odboru důvodně očekávat, že obecně zná pravidla platná v dané oblasti, nelze od něj vyžadovat, aby byl schopen určit nebo předpovědět, zda žádost o účast na kurzu jednoho z jeho podřízených splňuje podmínky způsobilosti.

(viz body 51 a 52)

5. Rozhodnutí vedoucího odboru o odnětí úkolu jednomu z jeho podřízených lze oznámit na schůzi odboru, aniž by mohlo samo o sobě představovat akt, který by bylo možné kvalifikovat jako psychické obtěžování.

Také rozhodnutí nadřízeného o dočasném odnětí některých z vedlejších pracovních úkolů úředníka nemůže jako takové představovat důkaz o psychickém obtěžování a nelze jej kvalifikovat jako zneužití pravomoci.

(viz body 64 a 105)

Odkazy:

Soud pro veřejnou službu: rozsudek K v. Parlament, F-15/07, EU:F:2008:158, bod 38

6. Náhodné ústní projevy nebo gesta, i když se mohou jevit jako nevhodné, jsou vyloučeny z působnosti čl. 12a odst. 3 služebního řádu.

Schůzka organizovaná mezi úředníkem a jeho ředitelem, konaná za účasti jeho vedoucího odboru, se tak může z pohledu nestranného a rozumného pozorovatele snadno jevit jako poslední pokus vedení ukončit obtížnou situaci, jako je tomu v případě existence velkého množství e-mailů dotyčného úředníka, zejména tehdy, když jsou tyto e-maily zasílány především v době běžně věnované práci, nebo když opakované spory narušují fungování odboru.

Co se týče tvrzení uvedeného úředníka, podle něhož mu ředitel ústně oznámil, že vedoucí odboru má vždy pravdu a je nutné ho poslouchat, mimoto, že je nezbytné podat důkazy umožňující posoudit realitu, tón nebo také obsah tohoto prohlášení, je v každém případě vlastní fungování administrativy, že vedení může rozhodovat o takových otázkách, jako jsou otázky týkající se vyhotovení zápisu nebo způsobů komunikace, které je třeba upřednostnit mezi členy administrativního odboru, zejména v situaci jasných excesů, jež přecházejí do osobních konfliktů.

Kromě toho i v případě, kdy se tón některých e-mailů zaslaných vedením dotyčného úředníka může zdát být dost tvrdý, lze případně rozhořčené reakce nadřízených za určitých okolností považovat za omluvitelné s přihlédnutím k jednání nebo chování úředníka.

Navíc skutečnost, že vedoucí odboru zašle úředníkovi e-mail, jehož obsah může být tímto posledně uvedeným vnímán jako sarkastický, nepřekračuje meze nepřiměřené kritiky, zejména pokud dotyčný úředník projeví svou konfliktnost a sklon k odmítání kritiky ve vztahu ke svému nadřízenému.

(viz body 66, 72, 73, 94 a 97)

Odkazy:

Soudní dvůr: rozsudek Fonzi v. Komise, 27/64 a 30/64, EU:C:1965:73, s. 640

Soud pro veřejnou službu: rozsudky CW v. Parlament, F-48/13, EU:F:2014:186, bod 123, a CQ v. Parlament, EU:F:2014:214, bod 95

7. Rozhodnutí vedoucího odboru seznámit se s informacemi, které na jednáních pracovní skupiny shromáždil zástupce odboru předtím, než jsou tyto informace rozšířeny v rámci celého odboru, nepředstavuje psychické obtěžování. Takové rozhodnutí totiž spadá do pravomoci vedoucího odboru a je zcela pochopitelné, že rozšíření nesprávných informací může bránit řádnému fungování odboru, riziko, které je o to větší v případě nedávno jmenované osoby a nováčka pověřeného touto úlohou.

(viz bod 77)

Odkazy:

Soud pro veřejnou službu: rozsudek CQ v. Parlament, EU:F:2014:214, body 102 až 104

8. Pokud jde o skutečnosti spojené se stížností na psychické obtěžování, jestliže dotyčná osoba neoprávněně veřejně zpochybnila autoritu a důvěryhodnost svého přímého nadřízeného, a sice vedoucího odboru na schůzi odboru a že v e-mailu adresovaném vedoucímu odboru a v kopii zasláném všem členům odboru vznesla nové výhrady vůči vedoucímu odboru, je třeba mít za to, že příkaz ředitele, aby dotyčná osoba zaslala omluvu téže veřejnosti, nepřekračuje meze jeho posuzovací pravomoci při řízení jeho služeb. Zejména s přihlédnutím k tomuto bezdůvodnému zpochybnění vedoucího odboru v rámci odboru a před jeho nadřízeným, a sice ředitelem, může posledně uvedený obdobně vyžadovat, aby omluva, kterou dotyčná osoba již zaslala vedoucímu odboru, byla rovněž adresována členům odboru.

S přihlédnutím také ke skutečnosti, že i když ředitel navrhne znění omluvného e-mailu, ponechává na dotyčné osobě, aby formulovala svou omluvu, nebude nestranný a rozumný pozorovatel s běžnou citlivostí a nacházející se ve stejné situaci považovat takový krok ředitele za přehnaný a hodný kritiky a nespátřoval by v něm akt spadající pod pojem psychické obtěžování, ale spíše úmysl usměrnit člena odboru, jehož chování může ohrozit řádné fungování služby.

(viz body 91 a 93)

Odkazy:

Soud pro veřejnou službu: rozsudek Nanopoulos v. Komise, F-30/08, EU:F:2010:43, bod 247

9. Za projev psychického obtěžování ve smyslu článku 12a služebního řádu nelze považovat skutečnost, že kolega, který v minulosti učinil prohlášení negativně popisující chování dotyčného úředníka, zasedá v komisi pověřené přezkumem jazykových znalostí dotyčného úředníka.

(viz bod 114)

10. Po samostatném přezkumu uvedených událostí a vyvození závěru, že je nelze považovat za projev psychického obtěžování ve smyslu článku 12a služebního řádu, je třeba tyto události ještě zkoumat jako celek.

Za okolností projednávané věci uváděné události jako celek zajisté odhalují konfliktní vztah v obtížném administrativním kontextu, ale nedokládají akty, které mají zneužívající nebo úmyslnou povahu, neboť zdokumentovaná vyjádření a chování prokazují nanejvýše neobratné řízení konfliktní situace vedením a nikoliv úmysl jednat ve vztahu k žalobci nepřístojným způsobem.

Zejména v případě, kdy chování úředníka, údajné oběti, nese stopy tvrdohlavosti, neústupnosti a někdy se blíží odepření poslušnosti, nemůže dotyčná osoba tvrdit, že nerozuměla důvodům rozhodnutí přijatého jejími nadřízenými. V tomto ohledu nemůže být působnost pojmů „psychické obtěžování“ a „povinnost poskytnout pomoc“ uvedených v bodech 12a a 24 služebního řádu tak široká, aby údajné oběti umožnila systematicky zpochybňovat každou hierarchickou autoritu, a dokonce mít za to, že se na ni nevztahují povinnosti výslovně upravené služebním řádem, jako jsou povinnosti týkající se systému dovolených nebo povinnosti loajální spolupráce se svými nadřízenými.

Je třeba rovněž připomenout, že povinnost loajality uvedená v článku 11 služebního řádu, a ostatně i povinnost každého úředníka zdržet se podle článku 12 služebního řádu veškerého jednání nebo chování, které by mohlo poškodit vážnost úřadu, zahrnují ve vztahu ke každému podřízenému povinnost zdržet se bezdůvodného zpochybnění autority svých nadřízených a v každém případě povinnost prokázat míru a obezřetnost při zasílání e-mailů, které je součástí takového postupu, a při výběru adresátů uvedených e-mailů.

V situaci, kdy úředníkovi, který je údajně obětí, nebyly odňaty jeho hlavní úkoly, nemá odnětí některých vedlejších úkolů, i když je dotyčná osoba vykonávala ráda, objektivně za následek, v celkovém kontextu událostí svědčících o nevhodném chování úředníka vůči svým nadřízeným, zásah do jeho osobnosti, důstojnosti nebo fyzické či psychické integrity.

(viz body 117, 118, 122 a 123)

Odkazy:

Soud prvního stupně: rozsudek *Lo Giudice v. Komise*, T-154/05, EU:T:2007:322, body 104 a 105

Soud pro veřejnou službu: rozsudky *Tzirani v. Komise*, F-46/11, EU:F:2013:115, bod 97, a *CQ v. Parlament*, EU:F:2014:214, bod 128

11. Článek 24 služebního řádu na rozdíl od znění a cíle článku 12a služebního řádu neuvádí konkrétně prevenci nebo boj proti obtěžování, ale obecněji umožňuje každé osobě, na kterou se vztahuje služební řád, požádat orgán oprávněný ke jmenování, aby zakročil a přijal jakékoliv opatření na pomoc úředníkovi zejména při postupu proti jakékoli osobě, která se dopustila vyhrožování, urážky nebo pomluvy nebo jiného útoku vůči osobě nebo majetku, kterému je tato osoba vystavena z důvodů svého postavení nebo služebních povinností.

Podání žádosti o pomoc podle článku 24 služebního řádu nevyžaduje, a to ani v případě, kdy se jedná o žádost o pomoc týkající se obtěžování, aby dotyčná osoba musela věc nejprve předložit poradnímu výboru pro obtěžování, zřízenému orgánem na základě článku 12a služebního řádu, aby se mohla obrátit na orgán oprávněný ke jmenování, který má jako jediný pravomoc rozhodnout o žádosti o pomoc.

(viz body 137 a 138)

Odkazy:

Soud pro veřejnou službu: rozsudek *Faita v. EHSV*, F-92/11, EU:F:2013:130, bod 91

12. Je-li podána žádost o pomoc na základě článku 24 služebního řádu, je orgán v zásadě povinen přijmout vhodná opatření, zejména tak, že provede šetření ve spolupráci s autorem stížnosti, aby zjistil skutkový stav, který byl důvodem ke stížnosti.

Nicméně pokud jde o legalitu rozhodnutí, kterým se zamítá taková žádost o pomoc, aniž je zahájeno správní šetření, unijní soud musí přezkoumat opodstatněnost tohoto rozhodnutí s přihlédnutím ke skutečnostem, které byly v době rozhodování administrativně oznámeny zejména dotčeným úředníkem v jeho žádosti o pomoc.

Orgán oprávněný ke jmenování je tak při rozhodování o žádosti o pomoc oprávněn zohlednit informace, s nimiž je už obeznámen a na které se přímo nebo nepřímo odvolává autor žádosti o pomoc.

Navíc, pokud vedení nového vyšetřování znamená vyslechnout ty samé účastníky, kteří již byli v rámci jiného vyšetřování vyslechnuti ohledně skutkových okolností, ze kterých jsou některé totožné a nemusí nezbytně poskytnout doplňující vysvětlení ve vztahu k důkazům, které dostatečně vyčerpávajícím způsobem podal autor stížnosti orgánu oprávněnému ke jmenování, orgán se nedopustí zjevně nesprávného posouzení při výběru opatření a způsobů uplatnění článku 24 služebního řádu, při kterém má širokou posuzovací pravomoc a tedy neporuší toto ustanovení, když odmítne nařídít zahájení nového rozsáhlého vyšetřování. Orgán oprávněný ke jmenování může mít totiž důvodně za

to, že má dostatečnou vědomost o skutečnostech, které mu umožňují zamítnout jako neodůvodněnou žádost o pomoc, aniž by pociťoval potřebu svěřit poradnímu výboru pro obtěžování nebo jiné instanci provedení doplňujícího vyšetřování.

Orgán oprávněný ke jmenování tím, že zamítne stížnost podanou proti tomuto rozhodnutí o odmítnutí pomoci z důvodu její údajně předčasné povahy, neboť žalobce se měl údajně předtím obrátit na poradní výbor pro obtěžování, vychází z nesprávného důvodu, který může úředníky a zaměstnance uvést v omyl, pokud jde o pravomoci a odpovědnost poradního výboru pro obtěžování a orgánu oprávněného ke jmenování, neboť pouze orgán oprávněný ke jmenování má v oblasti psychického obtěžování pravomoc rozhodnout o žádosti o pomoc založené na článku 24 služebního řádu.

(viz body 142, 143, 145, 147, 150 a 154)

Odkazy:

Soud pro veřejnou službu: rozsudek *Faita v. EHSV*, EU:F:2013:130, bod 98